

Domssöndagen

Predikan 2025-11-23

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Den yttersta domen

Epistel: 2 Tess. 1:3–10, Guds rättvisa dom

Evangelium: Matt. 25:31–46, Människosonen på härlighetens tron

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi ber dig att du nu ville tala till oss genom ditt heliga ord och din Ande, så att vår tro styrks och vi är beredda att möta din Son, vår Herre Jesus Kristus, när han kommer tillbaka för att döma världen. Låt oss då bli ställda på hans högra sida och sedan få ingå i den eviga saligheten i himmelen. Amen

Predikotext 2:a årg.: Joh. 5:22–29, Sonen håller dom.

Jesus sade till judarna: 22 Fadern dömer ingen, utan han har överlämnat hela domen till Sonen 23 för att alla ska ära Sonen så som de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern som har sänt honom. 24 Jag säger er sanningen: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet. 25 Jag säger er sanningen: Det kommer en tid, och den är redan här, när de döda ska höra Guds Sons röst, och de som hör den ska få liv. 26 För liksom Fadern har liv i sig själv, har han också låtit Sonen ha liv i sig själv. 27 Och han har gett honom makt att hålla dom, eftersom han är Människosonen. 28 Var inte förvånade över detta. Det kommer en tid när alla som ligger i gravarna ska höra hans röst 29 och komma ut. De som har gjort gott ska uppstå till liv, och de som har gjort ont ska uppstå till dom.

Vi står nu inför kyrkoårets sista söndag. Samtidigt står vi inför texterna om denna tidsålders sista stora händelse, nämligen den yttersta domen. Därefter följer antingen den eviga förtappelsen eller den eviga saligheten. Det finns här en tydlig parallell mellan den första skapelsen då Gud skapade världen och den nya skapelsen då det kommer nya himlar och en ny jord. Jesaja skriver: ”Se, jag skapar nya himlar och en ny jord, och man ska inte mer minnas det förgångna eller tänka på det” (Jes. 65:17). Och Petrus skriver: ”Men efter hans löfte ser vi fram emot nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor” (2 Petr. 3:13). Mellan dessa båda underbara händelser den första och den sista skapelsen ligger två andra viktiga händelser. Den första av dessa är **syndafallet** och den sista yttersta **domen**. Adam och Eva, bröt mot Guds bud och föll i synd. De lyssnade mer på djävulen än på Guds ord om det förbjudna trädet. Så drogs hela människosläktet med i detta syndafall. Därför heter det:

”Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden. På så sätt nådde döden alla människor, eftersom alla hade syndat” (Rom. 5:12).

Därför föds vi alla med arvsynd. Våra egna gärningar kan inte hjälpa oss, hur fina och vackra de än ser ut att vara. Synden är som en sjukdom som smittat oss totalt. Den är som en spetälska som drabbat hela kroppen. Det är ett hopplöst läge om inte någon frälsning kommer till oss.

Den andra händelsen är **den yttersta domen**. Fram till dess har Gud haft tålmod med världens synd. Tiden från syndafallet till domen tycks lång, men egentligen är den förhållandevis kort, särskilt om man jämför med vår tids icke-

kristna spekulationer om miljontals år. Enligt den bibliska historien har det hittills gått cirka sextusen år sedan skapelsen. Vi vet inte hur länge världen kommer att stå, men ett är säkert: Gud har bestämt en dag då Kristus skall träda fram och döma hela världen. Ingen utom Fadern känner till när den dagen ska komma. Inte ens Sonen känner till den, säger Jesus. *”Men den dagen eller stunden känner ingen: inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern”* (Matt. 24:36). Det är därför meningslöst att spekulera om när domedagen kommer. Istället skall vi vara vaksamma och förstå att den dagen kan komma redan i morgon, ja redan idag. Alla tecken som Bibeln talar om inför den yttersta dagen är uppfyllda. De är av en sådan karaktär att de uppfylls mer och mer för varje dag.

På ett annat sätt är också domens dag nära för var och en. Vårt liv på jorden är kort, även om sjuttio eller åttio år kan synas vara en lång tid. Men många dör också unga. Mose skriver: *”Vårt liv varar sjuttio år, eller åttio om krafterna räcker. När det är som bäst är det möda och bekymmer. Snart är det slut och vi flyger bort”* (Ps. 90:10). I samma psalm skriver också Mose: *”Tusen år är i dina ögon som dagen i går som försvann, som en av nattens timmar”* (v. 4). Vi kan aldrig veta när våra liv tar slut. Detta ligger i Guds hand. Men därför ska vi alltid vara beredda på att vår död kan komma när som helst. Den tid vi lever är nådens tid. Det är den tid då vi har möjlighet att genom dopet och tron bli omvända från synden och komma in i Guds rike. Därför vill Gud att vi med stort allvar ska tänka på detta och vara beredda. Efter döden finns inte längre någon möjlighet till omvändelse. I Hebréerbrevet står det: *”Därför säger den helige Ande: I dag, om ni hör hans röst, förhärda inte era hjärtan”* (Hebr. 3:7, 15). Detta syftar på att Israels folk efter uttåget ur Egypten inte lyssnade på Guds ord genom Mose. De förhårdade sina hjärtan och fick därför inte komma in i det utlovade landet. De fick istället vandra 40 år i öknen, tills alla som lämnat Egypten var döda (med undantag av Josua och Kaleb). Den varningen gäller enligt Hebréerbrevet också oss som lämnat den andliga Egypten (d.v.s. otron) genom dopet och tron. Men om vi sedan i otro avfaller och förhårdar våra hjärtan kan vi inte längre komma in i det himmelska landet.

Om domen säger vi nu tre viktiga saker.

1. Guds dom är rättvis.
2. Kristus har tagit på sig Guds dom i vårt ställe.
3. Genom tron frikänns vi i domen.

1. Guds dom är rättvis.

På grund av människosläktets synd vore det rättvist och riktigt om Gud lät varenda människa gå förlorad. Så allvarlig är synden. Domen ska i första hand drabba djävulen och hans onda änglar. Det var de som först avföll och sedan drog människorna med sig i fallet. Men också människans synd är så allvarlig att den är värd dom och förtappelse. Gud fördrev därför Adam och Eva ur Edens lustgård. Alla människor föds med arvsynd, och om de inte blir omvända blir de för alltid kvar under Guds vrede. Djävulen gör också allt han kan för att bekämpa Gud och den kristna kyrkan. Han söker på allt sätt att hindra människor från att bli omvända till Gud. Han försöker också locka bort de kristna från tron. Djävulen vet att han själv

och hans änglar redan är dömda och att hans egen fördömelse inte går att ändra på. Men därför vill han också få så många människor som möjligt med sig till förtappelse på domens dag.

2. Kristus har tagit på sig Guds dom i vårt ställe.

Vi har hittills talat om fyra viktiga händelser: Först den goda skapelsen, och därefter det onda syndafallet. Sedan den yttersta domen och till sist den nya, underbara skapelsen, den himmelska saligheten. Men om det inte fanns något mer skulle ingen människa kunna komma till denna himmel. Deras synd måste leda till förtappelse.

Men Gud vare tack och lov! Den största och viktigaste händelsen är den avgörande och viktigaste av alla. Det är att Kristus tagit på sig Guds dom i vårt ställe. Så högt älskade Gud världen, att han sände sin egen Son till att försona hela världens synd. När Jesus föddes var det Gud själv som blev människa. När han blev fattig och föraktad och till sist blev fastspikad på korset gjorde han det i vårt ställe. Så lät Gud sin Son bära straffet som vi borde ha burit. Vi borde ha blivit dömda till döden och evig förtappelse på grund av vår synd. Men Jesus tog på sig alla världens synder och fick så lida straffet för dem. På korset blev han förbannad av Gud. Därför är vi befriade från detta straff. Och alla goda gärningar som Jesus gjorde blev också gjorda i vårt ställe. Därför finns det nu en underbar frälsning som är till för hela världen. Ingen människa kan säga att hennes synd är så stor att ingen räddning finns.

Denna frikännande dom får vi ta emot genom dopet. Liksom Noa blev räddad undan syndafloden i arken blir vi i dopet räddade undan Guds dom. Och när vi hör evangeliet om hur Jesus dött i vårt ställe kommer den helige Ande genom ordet och tron in i våra hjärtan. Aposteln skriver: *”Om någon är i Kristus är han alltså en ny skapelse. Det gamla är förbi, något nytt har kommit. Och allt kommer från Gud, som har försonat oss med sig själv genom Kristus och gett oss försoningens tjänst [ämbete]. Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser, och han har anförtrott oss försoningens ord. Vi är alltså sändebud för Kristus, och Gud vädjar genom oss. Vi ber på Kristi uppdrag: låt försona er med Gud! Han som inte visste av synd, honom gjorde Gud till synd i vårt ställe, för att vi i honom skulle bli rättfärdiga inför Gud”* (2 Kor. 5:17–21).

Också i bikten och den heliga nattvarden får vi del av denna frikännande dom. Vi får på nytt uppleva det ord som Johannes döparen uttalade om Jesus: *”Se Guds lamm, som borttager världens synd”* (Joh. 1:29). När prästen på Kristi befallning tar brödet och uttalar Jesu egna ord: *”Detta är min kropp”*, så är det verkligen sant, därför att Jesus har sagt *”gör detta till min åminnelse”*. På samma sätt är vinet hans eget blod. Så kommer Kristi kropp och blod till oss i varje nattvard. Vi får äta och dricka det till syndernas förlåtelse. Han är den korsfäste Frälsaren som med sin kropp och sitt blod har tagit på sig Guds dom i vårt ställe. Men han är samtidigt den uppståndne Frälsaren som genom sin seger skänker oss syndernas förlåtelse och evigt liv. Så ofta vi äter och dricker hans kropp och blod uttalar han därför orden till var och en personligen: Dina synder är förlåtna!

3. Genom tron frikänns vi i domen.

Genom denna tro och förlåtelse har vi evigt liv redan här och nu, fastän det är fördolt och ännu inte uppenbart inför världen. Aposteln Paulus skriver: *”Men vi har vårt medborgarskap i himlen, och därifrån väntar vi Herren Jesus Kristus som Frälsare. Han ska förvandla vår bräckliga kropp och göra den lik hans härlighetskropp”* (Fil. 3:20f). Därför får vi som kristna vara övertygade om att vi redan nu är i Guds osynliga rike. Det är vår nya människa som redan är i himlen. Himlen har så att säga redan här och nu kommit ner till oss, för överallt där Kristus är och där vi tror på honom, där är också himmelen och Guds rike. Genom tron är vi hos honom i hans rike varje stund. Men samtidigt är vi ju kvar på jorden, och vi har vår gamla människa som stretar emot och vill få oss bort från Kristus. Så är livet på jorden en ständig kamp för den kristne. Därför ska vi ta på oss hela Guds vapenrustning och i tron kämpa den goda kampen. Det gör vi framför allt genom att hålla fast vid Guds ord och sakrament och flitigt be till Herren och tacka honom. Så kan vi också vara förvissade om, att när vi dör får vi för alltid vara hos Kristus. Då återstår bara våra kroppars uppståndelse på den yttersta dagen. Denna väntan efter döden före uppståndelsen är som en härlig sömn, säger Luther, då vi samtidigt är medvetna om glädjen och friden hos Jesus och alla hans heliga.

Det kan också hända att Jesus kommer tillbaka innan vi hinner dö. Då kommer vi tillsammans med alla troende som är kvar på jorden att ryckas upp i luften och få möta Jesus när han kommer på himlens skyar. Detta sker tillsammans med alla troende döda som uppstått till evigt liv. Aposteln skriver:

”Bröder, vi vill att ni ska veta hur det blir med dem som har insomnat, så att ni inte sörjer som de andra, de som inte har något hopp. Eftersom vi tror att Jesus har dött och uppstått, så ska Gud på samma sätt genom Jesus föra fram de insomnade tillsammans med honom. Vi säger er detta enligt ett ord från Herren: vi som lever och är kvar till Herrens ankomst ska alls inte komma före de insomnade. När en befallning ljuder, en ärkeängels röst och en Guds basun, då ska Herren själv komma ner från himlen, och de som har dött i Kristus ska uppstå först. Därefter ska vi som lever och är kvar ryckas upp bland skyar tillsammans med dem för att möta Herren i rymden. Och så ska vi alltid vara hos Herren. Trösta därför varandra med dessa ord” (1 Tess. 4:13–17).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.